

AACSB Öğrenmenin Güvence Altına Alınması (AoL – Assurance of Learning)

Semineri I Notları ve İzlenimleri

Fakültemiz, 09-10 Kasım 2017 tarihleri arasında Lübnan'ın başkenti Beyrut'da Lübnan Amerikan Üniversitesi Adnan Kassar İşletme Okulu'nda yapılan AACSB'nin Öğrenmenin Güvence Altına Alınması (AoL – Assurance of Learning) Seminer dizisinin ilkine katıldı. Yaklaşık iki gün süren ve birçok ülkeden katılımcının dahil olduğu seminerde; söz konusu bölgede yerleşik işletme fakültelerinin yöneticileri, akreditasyon sorumluları ve ölçme değerlendirme uzmanları hazır bulundu.

Seminerde farklı ülkelerden katılımcılarla oluşturulan gruplara aşağıdaki konularda bilgiler verilerek, her bir başlık için iş atölyeleri düzenlendi:

- Akreditasyon standartları ve değerlendirme süreci
- AACSB AoL standartları, öğrenme hedeflerinin oluşturulması esasları
- Hedefleri gözlemlenebilir öğrenme çıktıklarına çevirme
- Değerlendirme Yöntemleri
- Müfredat Uyumlaştırma
- Rubrik Geliştirme
- Sonuçları Raporlama ve Döngü Kapanışı (Closing the Loop)

Seminerde belirtilen başlıklarda öne çıkan hususlar kısa notlar halinde açıklanmıştır:

Akreditasyon Standartları ve Değerlendirme Süreci:

Akreditasyon standartları içerisinde 8.Standardın doğrudan öğrenmenin güvence altına alınması ve müfredat yönetimi ile ilgili olduğu belirtilen bölümde; işletme okullarının program öğrenme hedeflerini belirlemek ve gözden geçirmek için (müfredatları tasarlamak, sunmak, geliştirmek ve program öğrenme hedeflerine ulaşıldığını göstermek adına) sistematik süreçler kullanmanın yanı sıra iyi bir dokümantasyona ihtiyaçları olduğu belirtildi. Dokümantasyonda öğrenme çıktıklarına ulaşıp ulaşılmadığının ölçülmesi adına doğrudan yöntemlere ek olarak dolaylı yöntemlerin de kullanılabileceği ifade edildi. Standart 8'in; öğrenmenin güvence altına alınması çalışmalarının misyon temelinde hazırlanması, program seviyesinde öğrenme hedeflerinin ortaya konulması, çıktıkların ölçülmesi, programları iyileştirmek adına oluşan verilerin kullanılması ve bu işlemlerin sistematik ve rutin olarak takibinin gerektiğini işaret ettiği hatırlatıldı.

AoL Standartları ve Öğrenme Hedeflerinin Oluşturulması Esasları

AACSB'nin öğrenmenin güvence altına alınması ile ilgili tek bir yaklaşım üzerinden hareket etmediği belirtilen bölümde AoL sürecinin şu aşamalardan oluştuğu ifade edildi:

- 1- Öğrenme hedefleri ve çıktıları geliştirme
- 2- Müfredat uyumlaştırma ve haritalama
- 3- Ölçek tasarımı: veri edinimi, analizi ve sonuçların raporlanması
- 4- Döngü kapanışı (aksiyon planı geliştirme)

Sürecin ilk adımı olan öğrenme hedeflerinin oluşturulması sürecinde dikkat edilmesi gereken başlıca etmenler ise şu şekilde sıralandı:

- Öğrenme hedefleri işletme okuluna özel olmalı, dolayısıyla misyon temelinde belirlenmeli,
- Öğrenme hedefleri yatay (bölümler arası) ve dikey (lisans, yüksek lisans, doktora) olarak farklılık göstermeli,
- Her bir bölüm/program için 4 – 8 arasında öğrenme hedefi belirlenmeli, olabildiğince 8 öğrenme hedefinin altında kalınmalı,

Hedefleri Gözlemlenebilir Öğrenme Çıktılarına Çevirme

Bu bölümde misyon temelinde belirlenen öğrenme hedeflerinin gözlemlenebilir öğrenme çıktılarına çevirilmesi konusu ele alındı ve öncelikle öğrenme hedefi ile öğrenme çıktısı kavramları açıklandı. Öğrenme hedefinin “Öğrencilerimiz ..... olacak” isteğimizi ifade ettiği, öğrenme çıktılarının ise “Öğrencilerimiz ..... yapabilecek/edebilecek” biçiminde öğrencilerimizin ne yapabileceklerini ortaya koyduğu belirtildi. Öğrenme çıktıılarının öğrenme hedeflerinin girdileri olduğu belirtilen bölümde, öğrenme çıktıılarının değerlendirilebilir olabilmesi adına gözlemlenebilir davranış ve ürünleri belirtmek için yazılı hale getirilmesi gerektiği ifade edildi.

Öğrenme çıktıılarının;

- Öğrenme hedeflerinden hareketle tanımlanması gerektiği,
- Bir öğrenme hedefi için bir öğrenme çıktısının yeterli olabileceği,
- Bir öğrenme hedefi için 2-3 öğrenme çıktısını aşmamak gerektiği,
- Öğrenme çıktıılarının, yetkinlik ya da beceri ile bilgi türünde olması gerektiği

ifade edildiği bölümde son olarak gözlemlenebilir ve gözlemlenemez kavramlar örneklendirildi.

Değerlendirme Yöntemleri

Değerlendirme yöntemlerinin ele alındığı bölümde değerlendirme tanımı yapılarak, doğrudan ve dolaylı değerlendirme yöntemleri hakkında bilgi ve örneklere yer verildi. Bu kapsamda; sınav, projeler, loglar, portföyler, gözlemler gibi öğrenci öğrenmesi ve öğrenme ortamı hakkında kanıtlanabilir deliller elde eden doğrudan değerlendirmeye karşın, dolaylı değerlendirmenin; öğrencilerin (ya da diğer paydaşların) öğrenme ve öğrenme ortamı hakkında nasıl hissettikleri (algılayışları) ile ilgilenen anketler, mülakatlar, odak gruplar, yansıtıcı makaleleri ifade ettiği belirtildi.

Öğrencilere ders sonunda not verilmesinin yeterli olup olmadığı yönündeki sorulara ise program değerlendirmesi için bu notların yeterli olmadığı ifade edildi ve durum birkaç örnek üzerinden detaylandırıldı.

Bölüm, AoL'ün kurs değerlendirmesine değil bölüm/program değerlendirmesine odaklandığını belirten görüşlerin paylaşılması ile sonlandırıldı.

Müfredat Uyumlaştırma

Öğrencilerin hangi bilgi ve yeteneklere sahip olmasını istediğimizi belirledikten sonra bu bilgi ve beceriyi nerede edinecekleri sorusuna cevap aramak adına müfredat uyumlaştırma ve haritalama aşaması hakkında bilgilendirmelerde bulunuldu. Bu kapsamda cevap aranan sorular ise şu şekilde sıralandı:

- 1- Öğrenciler bilgi ve beceriyi nerede elde edecekler?
- 2- Bilgi ve becerileri nerede uygulayacak/pekiştirecekler?
- 3- Hangi noktada bu bilgi ve becerileri tam öğrenecekler?

Çözüm olarak öğrenme çıktılarının sütunlarda, derslerin ise satılarda yer aldığı bir müfredat haritasının oluşturulması gerektiği ifade edildi. Müfredat haritasının tek başına AoL için yeterli olmadığı, ancak yardımcı olabileceği belirtildi. Müfredat haritalarında zorunlu derslerden başlayarak sürecin başlatılması gerektiği, sonrasında seçimlik derslerin sürece dahil edilebileceği ifade edildi.

Müfredat haritalama sürecinde hangi derslerde belirlenen öğrenme çıktılarına; giriş ve bilgilendirme, pekiştirme, tamamlama (uzmanlaştırma) desteği verileceğinin belirtilmesi gerektiği, 100,200,300,400 kodlu derslerin bu mantık içerisinde görevlendirilmesinin uygun olacağı (100 kodlu dersler giriş ve bilgilendirme, 200-300 pekiştirme, 400 uzmanlaştırma gibi) ifade edildi.

Rubrik Geliştirme

Öğrenmenin değerlendirilmesi adına belirli bir alanda odaklanan, genellikle matris formatlı, yazılı hale getirilmiş bir dizi yönlendirme olarak tanımlanan rubriklerin değerlendirme ve düzeltilmesi gerekli noktaları ortaya koymak adına kritik olduğu

belirtildi. Rubriklerin, öğrenci çalışma çıktılarını; rutin, sistematik ve değerlendirme üzerinden elde edilecek verilerle iyileştirme amaçlı kullanılabilir hale getirdiği belirtilen bölümde bütüncül (holistik) ve analitik (analytic) rubric türleri örneklerle tanıtıldı. Hangi tür rubriğin hangi durumlarda kullanılması gerektiği de aktarılan bölümde sırasıyla; öğrenme hedefi, öğrenme çıktısı, ölçme yöntemi belirtilen bir senaryoda nasıl bir rubric gerektiği rubric geliştirme sürecine uygun olarak simule edildi.

Sonuçları Raporlama ve Döngü Kapanışı (Closing the Loop)

Rubriklerden elde edilen verilerin raporlanması, problem görülen ya da iyileştirilmesi gerekli noktaların belirlenmesi ve aksiyon planlarının oluşturulması (döngü kapama) konularının yer aldığı son bölümde, örnek bir yıllık AoL Raporu paylaşarak, içeriğinde olması gerekenler ve kullanılacak dil ile ilgili açıklamalarda bulunuldu. Döngü kapanışının, yalnızca bir problem/iyileştirme gereksinimi ortaya çıkarmaktan ibaret olmadığı, alınacak aksiyonun planlanması ve hatta bir sonraki ölçümün gerçekleştirilmesi ile döngünün kapanacağı ifade edildi.

Seminer; öğretim üyelerinin sürece dahil edilmeleri, aktif katılımlarının sağlanması, örnek çalışmaların değerlendirilmesi ile sonlandırıldı.

Bu rapor fakültemiz adına seminere katılım gösteren akreditasyondan sorumlu Dekan Yardımcısı, Öğrenmenin Güvence Altına Alınması Komisyonu Başkanı Yrd.Doç.Dr. Adem Akbıyık tarafından paydaşların bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.